# REGERINGSRÄTTEN

RR RÄTTSFALL

**Ersättningsanskaffning**

Besvär av TI angående S:s inkomsttaxering år 1953. — Vid beräkning av S. inkomst av jordbruksfastighet vägrade PN S., vilken tillsammans med en granne ägt en år 1948 inköpt traktor av märket Steyer, avdrag med 4.800 kr, motsvarande skillnaden mellan köpesumman, 6.300 kr, för en under 1952 inköpt hälftenandel i en ny traktor av märket Fordson Mayer och ett belopp av 1.500 kr, utgörande halva värdet av den vid köpet i utbyte lämnade Steyer-traktorn. Sistnämnda traktor hade S. och grannen återköpt under fabruari 1953 och därefter enligt uppgift i mindre omfattning använt för lättare transporter. — KR medgav avdrag med 4.800 kr. RR (två ledamöter): Enär av vad i målet förekommit får anses framgå, att S. och hans granne vid inköpet av traktorn av märket Fordson Mayer avsett att denna skulle i jordbruksdriften ersätta den av dem samtidigt avyttrade traktorn av märket Steyer, finner RR — oavsett att de efter beskattningsårets utgång nödgats återköpa sistnämnda traktor och därefter i viss omfattning använt den i jordbruksdriften — ej skäl att göra ändring i KR:s utslag. (Två ledamöter: ej ändring utan motivering.) (RR:s utslag den 25/11 1959.)

**Arrendators kostnad för nybyggnad o. dyl.**

Besvär av TI angående trävaruhandlaren L:s inkomsttaxering år 1952. — Genom gåvobrev den 30/12 1947 bortgav L. och hans hustru vissa jordbruksfastigheter till en son, som var bosatt å annan ort. I gåvobrevet föreskrevs, att vid givarens frånfälle gåvotagaren vid beräkning av sin arvslott till dödsboets behållning skulle lägga värdet av gåvan, varvid 1947 års taxeringsvärde (103.900 kr) skulle vara normgivande, samt att, därest arvslotten skulle understiga ifrågavarande värde, övriga dödsbodelägare skulle kompenseras. — Genom avtal den 11/1 1948 arrenderade makarna L. fastigheterna för 500 kr om året. Arrendet omfattade all avkastning, inklusive skogsavkastning. Någon nybyggnadsskyldighet ålåg enligt avtalet ej arrendatorerna. — L. yrkade från inkomst av försåld skog, 23.581 kr, avdrag med 3.308 kr för nyanlagda skogsvägar. TO ansåg, att kostnaderna närmast finge anses utgöra gåva från arrendatorerna till sonen. TN och PN vägrade men KR medgav avdraget. Hos RR yrkade TI, att avdraget ej skulle medgivas, då här vore fråga om ett typiskt fall av skatteflyktsåtgärd. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/11 1959.)



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05

**Förskottslikvid eller lån; beskattningsår.**

Besvär av TI angående hemmansägaren N:s inkomsttaxering år 1952. — Såsom inkomst av jordbruksfastighet upptog PN till beskattning ett belopp av 10.000 kr, som N. erhållit av en skogsägareförening mot revers med borgensförbindelse och ränta, vilken dock ej erlades. — KR ansåg beloppet icke ha utgjort för N. skattepliktig intäkt vid ifrågavarande taxering. — RR fastställde emellertid PN:s beslut samt yttrade: Av utredningen i målet framgår, att N. i september 1951 till föreningen sålt skogsprodukter för leverans under 1952, att föreningen i oktober 1951 till N. under beteckningen "tillfälligt lån" utbetalt det i målet ifrågavarande beloppet 10.000 kr samt att föreningen, sedan N. fullgjort leveransen, gottskrivit sig beloppet såsom dellikvid för skogsprodukterna. På grund av vad sålunda och eljest i målet förekommit får nämnda belopp antagas redan då N. uppbar detsamma ha avsetts utgöra betalning för skogsprodukterna. (RR:s utslag den 25/11 1959.)

**Pastorats virkesuttag för beredande av medel till restaurering av kyrka.**

Besvär av Järnboås pastorat angående kommunal inkomsttaxering år 1954. — I deklaration för lönebostället Finshyttan yrkade pastoratet avdrag för ett belopp av 13.400 kr, avseende likvid för virke, som uttagits ur fastigheten för att jämlikt bestämmelse i 55 § ecklesiastika boställsordningen bereda Järnboås församling medel till restaurering av dess kyrkobyggnad. I nämnda bestämmelse stadgas, att församling skall vara bibehållen vid förut innehavd rätt att ur löneboställes skog erhålla erforderligt virke för byggande och underhåll av kyrka. Pastoratet hävdade ,att kyrkobyggnadsvirket var en nyttighet, som det allmänna ställde till församlingens förfogande vid dess fullgörande av sina skyldigheter, och att det därför vore orimligt att utkräva skatt för detsamma. PN vägrade avdraget. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/11 1959.)

**Fråga om beskattning för fordringar avseende pågående, ej avslutade konsultationsuppdrag.**

Besvär av civilingenjören J. angående inkomsttaxering år 1956. — Vid beräkning av J:s inkomst av verksamhet såsom konsulterande ingenjör upptog PN till beskattning, förutom 15.633 kr avseende utestående fakturerade fordringar, ett belopp av 23.500 kr, som avsåg uppskattat värde av J:s fordringar hänförliga till pågående, ännu ej avslutade uppdrag. — KR: ej ändring. RR fann emellertid sådana omständigheter icke hava förekommit i målet, att J. kunde anses *skyldig* att redan för ifrågavarande beskattningsår redovisa ovannämnda belopp å 23. 500 kr såsom inkomst. (RR:s utslag den 10/11 1959.)

**Skadestånd samt rättegångskostnader o. d.**

Besvär av kamreraren B. angående inkomsttaxering åren 1952 och 1953. — Tillsammans med en kompanjon drev B. en möbelfabrik, som var belägen på en honom tillhörig fastighet, taxerad såsom annan fastighet. För fabriken användes vattenkraft från en dammanläggning, som till en del var belägen på B:s fastighet. Till följd av att B. i dammen höll högre vattenstånd än han ägde rätt till uppstod



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05

skador å intilliggande fastigheter. B. ålades genom vattendomstols dom att till vissa markägare utgiva ersättning för vattenskador med tillhopa 14.327 kr samt ersättning för motparternas rättegångskostnader med tillsammans 17.711 kr. PN vägrade avdrag för de sålunda utgivna beloppen. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 23/9 1959; en ledamot uttalade, att i målet vore upplyst, att genom vederbörande vattendomstols dom fastslagits, att B. icke ägt hålla vattnet i ett av honom i förvärvssyfte utnyttjat strömfall uppdämt över viss nivå, samt att den erlagda vattenskadeersättningen avsåge skada som för strandägare uppkommit genom minskad höskörd och försämrat bete under tid, då B. hållit vattnet uppdämt över sagda nivå. Vid sådant förhållande finge vattenskadeersättningen anses utgöra en i B:s förvärvsverksamhet avdragsgill omkostnad. Jämväl processkostnaderna finge anses avdragsgilla i vad de kunde avse fastställandet av skadeersättningen.)

**Företags bidrag till uppförande av Folkets hus. Personalkostnad?**

Besvär av TI angående Svenska Gummifabriks AB:s inkomsttaxering år 1954. PN förvägrade bolaget yrkat avdrag med 75.000 kr för anslag till ett Folkets Hus i Gislaved. Ingen uppgift förelåg om den totala byggnadskostnaden men utöver vad bolaget tillskjutit hade Gislaveds köping skänkt 50.000 kr samt två andra industrier tillhopa 7.500 kr, vartill kom bidrag från arbetarnas egna sammanslutningar. KR medgav avdrag med följande motivering: Ifrågakomna bidrag för uppförande av ett Folkets Hus får antagas hava skett i syfte att tillgodose behovet av samlingslokaler i samhället. Bidraget får anses såsom en utgift för personalvård. Med hänsyn till den dominerande ställning bolaget intager i samhället kan det icke antagas att bidraget i väsentlig mån kommit andra än hos bolaget anställda och deras familjer tillgodo. Bidraget måste med hänsyn härtill anses utgöra en omkostnad i bolagets rörelse. — Hos RR yrkade TI att avdraget måtte vägras. Han framhöll, att bolaget vore berättigat till avdrag endast om det visades, att byggnaden komme att innefatta lokaler för sådana ändamål, därför kostnaderna skulle vara avdragsgilla, om bolaget direkt utgivit dem, d v s om lokalerna vore avsedda för personalvårdande ändamål. Bolaget hade emellertid icke visat att så vore förhållandet. — Bolaget invände, att byggnaden inrymde biograf- och teaterlokal samt därutöver lokaler för sammankomster av olika slag, biblioteksklokal m m. Bolagets syfte med bidraget hade varit att därigenom för de anställdas del tillgodose just de ändamål, som TI efterlyst. — RR biföll TI:s yrkande, enär sådana omständigheter icke hade ådagalagts i målet, att bolaget på grund därav kunde anses berättigat att vid taxeringen åtnjuta avdrag för ifrågakomna bidrag till uppförande av Folkets Hus. (RR:s utslag den 27/10 1959.)

**I penningrörelse vidtagen nedskrivning av aktier, som återvunnits efter övergång till förvaltningsverksamhet.**

Besvär av förvaltningsaktiebolaget S. angående inkomsttaxering år 1955. — Bolaget, som intill år 1943 drivit handel med värdepapper, hade därefter bedrivit förvaltningsverksamhet. Bolaget hade år 1936 för 50.000 kr förvärvat vissa aktier i ett fastighetsaktiebolag, vilka i samma års bokslut helt avskrivits. Vid 1937 års taxering erhöll bolaget avdrag för ned-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05

skrivning av aktierna med 50.000 kr. Under beskattningsåret uppbar bolaget på grund av utskiftning av fastighetsbolaget 54.000 kr. — PN beskattade bolaget för 50.000 kr därav såsom motsvarande återvinning av den tidigare nedskrivningen av aktierna. Bolaget invände, att bolaget numera icke vore skattskyldigt för intäkt genom avyttring av aktier — varmed utskiftning vore att likställa — samt att det å aktierna nedskrivna beloppet rätteligen borde ha tagits till beskattning år 1943, då bolaget upphörde med penningrörelsen. — KR yttrade: Enär ifrågavarande aktier, såvitt handlingarna utvisa, icke förvärvats i förvaltningssyfte utan således utgjort varor i den förut bedrivna handeln med värdepapper, bör den omständigheten, att bolaget numera icke driver sådan yrkesmässig handel, icke föranleda att bolaget genom den under beskattningsåret företagna utskiftningen av fastighetsbolagets tillgångar skall undgå beskattning för de belopp, varmed det vid 1937 års taxering erhållit avdrag, eller 50.000 kr. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/11 1959.)

*Anm.: Jämför RÅ 1944 ref. 46, komm. i af Klercker, Resultatsutjämning s. 234 f, samt RÅ 1958 ref. 61.*

**Kommanditbolags inkomst av fastighet: förvärvskälla för delägaren?**

Besvär av direktören O. angående inkomsttaxering år 1954. — PN hade såsom inkomst av kapital upptagit ett belopp av 9.000 kr, utgörande den del av O:s inkomst från ett kommanditbolag, som motsvarat räntan å O:s insats i bolaget. I besvär hos KR anförde O., att bolaget endast haft inkomst av fastighet och att procentavdraget för fastigheten överstigit nettointäkten, i följd varav någon för kommunal inkomstskatt skattepliktig inkomst icke uppkommit. O. yrkade därför undanröjande av taxeringen till kommunal inkomstskatt. KR: ej ändring. — RR nedsatte taxeringen med 9.000 kr, enär ifrågavarande intäkt skulle hänföras till den förvärvskälla, varur bolagets inkomst härflutit, och alltså till annan fastighet, samt fastigheten icke lämnat O. något till kommunal inkomstskatt skattepliktigt överskott. (RR:s utslag den 25/11 1959.)

**Resekostnader: sjukvagn.**

Besvär av TI angående direktören D:s inkomsttaxering år 1953. — D. hade under en affärsresa i Schweiz blivit sjuk med påföljd att han nödgats anlita sjukvagn för hemfärd till Stockholm. KR medgav avdrag för kostnaden härför, 4.451 kr, (sedan dock avdrag för kostnader för flygresa reducerats till hälften). RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/11 1959.)

**Förtäckt utdelning genom för hög lön m. m.**

Besvär av TI angående Aktiebolaget S:s inkomsttaxering åren 1955—1957. — Bolagets aktier ägdes till lika delar av Harriet F., som var bolagets verkställande direktör och gift med översten F., samt av kassadirektören W., som var broder till Harriet F. Under åren 1954—1956 hade lön och tantiem utbetalats till Harriet F. med resp. 100.000 kr, 100.293 kr och 105.958 kr samt till W. med resp. 100.000 kr, 100.293 kr och 177.958 kr. Översten F., som var styrelseordförande, hade under vart och ett av nämnda år fått styrelsearvode med 5.000 kr. På grund av mannens tjänstgöring såsom flygattaché hade Harriet F. under de ifrågavarande



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05

åren varit bosatt utomlands. I Sverige hade hon för bolagets räkning vistats resp. 130, 142 och 160 dagar de nämnda åren. Under den tid hon icke vistats i Sverige hade hon enligt uppgift lett bolagets verksamhet per telefon och genom korrespondens. — TN och PN medgav bolaget avdrag för lön och tantiem till Harriet F. för nämnda år med resp. 70.000 kr, 70.293 kr och 75.958 kr, varemot återstoden ansågs utgöra förtäckt utdelning. KR ansåg anledning inte hava förelegat att frångå bolagets deklarationer men RR fastställde PN:s beslut på grund av omständigheterna i målet. (RR:s utslag den 10/11 1959.)

**Periodiskt understöd för undervisning eller uppfostran till son under utlandsvistelse.**

Besvär av bankdirektören A. angående inkomsttaxering åren 1954 och 1955. — PN vägrade A. ett med 250 kr för månad yrkat avdrag för periodiskt understöd till en son, född 1929, som vistats i Schweiz under tiden januari—oktober 1953 och i Storbritannien under tiden november 1953—oktober 1954. Sonen hade haft anställning som kontorist i Schweiz med en lön av 500 Sfrs i månaden och i Storbritannien med en lön av 5 pund i veckan. Sonen hade student- och handelsgymnasieexamen. KR: ej ändring. RR lämnade besvären utan bifall, enär på grund av vad i målet upplysts rörande arten och varaktigheten av sonens anställningar utomlands samt storleken av hans inkomst av anställningarna ifrågavarande understöd finge anses hava utgått till utbildning, vilken vore att anse såsom sådan undervisning, som avses i 20 § KL. (RR:s utslag den 24/11 1959; en ledamot ville medge det yrkade avdraget.)

**Utomlands bosatt: genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst?**

Besvär av modetecknerskan W. angående inkomsttaxering år 1954. — W., som den 1/3 1953 lämnat Sverige och bosatt sig i Italien, hade före utflyttningen av sin arbetsgivare uppburit 4.710 kr, varav 2.710 kr utgjorde lön för tiden den 1/1 — den 28/2 1953 och 2.000 kr förskott för ett antal modeteckningar, som av W. utfördes efter flyttningen. — PN ansåg W. skattskyldig för hela beloppet 4.710 kr. Hos KR yrkade W. att beloppet 2.000 kr måtte undantagas från beskattning. — KR: ej utredning. RR lämnade besvären utan bifall, enär W. finge anses skattskyldig här i riket för ifrågavarande till inkomst av tjänst hänförliga belopp av 2.000 kr. (RR:s utslag den 10/11 1959; två ledamöter ville bifalla besvären.)

**Kommunbidrag o. d.**

Besvär av Föreningen Folkets Hus u p a i Hagfors angående inkomsttaxering år 1953. — PN beskattade föreningen för uppburna anslag å 1.400 kr från Hagfors stad och 900 kr från Folkparkernas centralorganisation. Anslaget hade utgått till täckande av förlust å ideell teaterverksamhet. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/11 1959.)

**Avdrag för reverser till barn vid förmögenhetstaxering.**

Besvär av TI angående leg. läkaren O:s och hans hustrus förmögenhetstaxering år 1951. — Enligt två gåvobrev den 30/9 1947 överlämnade makarna O. såsom gåva till vartdera av sina två omyn-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05

diga barn en av makarna samma dag utfärdad revers å 100.000 kr med lägst 2 % ränta, under villkor, att gåvorna förvaltades av viss banks notariatavdelning i öppet förvar enligt följande bestämmelser: Av årliga avkastningen av gåvan skulle ett belopp motsvarande 3 % av det ursprungliga gåvokapitalet utbetalas till gåvotagaren. Återstoden av avkastningen skulle kapitaliseras i den omfattning och intill den tidpunkt, som makarna O. eller den överlevande av dem framdeles bestämde. Under alla förhållanden skulle avkastningen utbetalas senast vid båda makarnas död. Så länge gåvotagaren vore omyndig, skulle avkastningen, i den mån den utbetalades, disponeras för gåvotagarens räkning av O. eller, om han avlidit, av hans hustru. Eventuella omplaceringar av kapitalet skulle beslutas och verkställas av makarna O. eller den överlevande av dem i samråd med notariatavdelningen. Rätten till kapitalet finge icke överlåtas, pantförskrivas eller för gäld utmätas. Så snart båda makarna O. avlidit, skulle gåvotagarna äga att med full och oinskränkt äganderätt utbekomma gåvan. Skulle gåvotagaren avlida, innan gåvotagaren utbekommit gåvan, skulle densamma tillfalla gåvotagarens bröstarvingar eller, om sådana saknades, gåvotagarens syskon eller, om detta avlidit, dettas bröstarvingar. Bestämmelserna i förmyndarlagstiftningen skulle icke äga tillämpning beträffande vare sig förvaltningen eller redovisningen av gåvan eller avkastningen därav. Gåvan skulle till såväl kapital som avkastning utgöra gåvotagarens enskilda egendom. — PN vägrade men KR medgav vardera maken avdrag med 100.000 kr för skuld på grund av nämnda reverser. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/11 1959; en ledamot ville fastställa PN:s beslut.)

**Ackumulerad inkomst: skatteberäkning, då ackumulerad inkomst överstiger taxerad eller beskattningsbar inkomst.**

Besvär av bryggeridelägaren A. angående ackumulerad inkomst. — A., som jämte annan person sedan 1935 drivit rörelse men under 1952 sålt densamma, uppgav vid 1953 års taxering sin andel av nettointäkten av rörelsen till 67.079 kr samt begärde skatteberäkning för ackumulerad inkomst. — PN taxerade A. till statlig inkomstskatt för en taxerad inkomst av 67.860 kr och beräknade den av A. åtnjutna ackumulerade inkomsten till 73.437 kr. PN ansåg sistnämnda belopp böra fördelas med 1/10-del på vart och ett av taxeringsåren 1944—53. Skatt beräknades därvid på den på taxeringsåret 1953 belöpande tiondelen fullt ut. — Hos KR förmenade A., att vid skatteberäkningen den ackumulerade inkomsten icke kunde anses hava överstigit nettointäkten av rörelsen, 67.079 kr. — KR: ej ändring. — RR förklarade A:s yrkande icke kunna bifallas. Utslaget innebar härutinnan, att hela den ackumulerade inkomsten ansågs skola slås ut på de tio åren med oavkortat belopp. Från den 1/10-del som belöpte på taxeringsåret 1953 ansågs emellertid böra avräknas underskott på rörelsen i övrigt, d. v. s. rörelsens resultat frånsett den ackumulerade inkomsten, allmänna avdrag samt ortsavdrag. Då den "omräknade" beskattningsbara inkomsten i enlighet därmed blev lika med noll, bortföll enligt RR:s utslag den av PN beräknade skatten för taxeringsåret 1953. (RR:s utslag den 19/11 1959.)

*Anm.: Jämför Lindquist i Skattenytt 1956 s.*



Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:47:05